

Befri Welikije Luki

Et krigsspilsgrundlag til Command Decision III

af

Michael Zilmer-Johns

December 2003

Befri Welikije Luki

Tysk Grundlag

Baggrund

Ved årsskiftet 1942-43 var Verdens øjne rettet mod Stalingrad, hvor den omringede 6. tyske armé kæmpede for livet mod den sovjetiske overmagt. Overskygget af denne historiske skæbnestund udspillede sig et tilsvarende drama mere end 1000 km mod nord omkring byen Welikije Luki. Denne by i Hviderusland var et vigtigt jernbaneknudepunkt, hvor en række centrale linjer løb sammen, og hvor sporvidden skiftede fra normal europæiske standard til den bredere russiske sporvidde. Da tyskerne invaderede Sovjetunionen i juni 1941, var byen forsyningscenter for samtlige sovjetiske tropper på nordvestfronten, og det var et alvorligt slag for Den Røde Hær, da 19 Pz. Division erobrede den i sommeren 1941. Under den sovjetiske modoffensiv i vinteren 1941-42 bølgede kampen frem og tilbage, men byen endte på tyskernes hænder.

I efteråret 1942 var byen en nøglestilling i forberedelsen af et forebyggende angreb, som den tyske overkommando havde planlagt for at overraske russerne og afværge den røde hærs forventede vinteroffensiv. Angrebet skulle udføres af feltmarskal Manstein og hans sejrige 11. armé, som i juli 1942 havde erobret Verdens stærkeste fæstning – Sebastopol ved Sortehavet og derefter var blevet forflyttet hele vejen op til Nordflanken. Den 20. november fik von Mansteins stabschef imidlertid en chokerende ordre. På grund af den truende katastrofe ved Stalingrad blev den 11. armé med øjeblikkeligt varsel beordret sydpå igen for at undsætte de indesluttede styrker i Stalingrad. Og så var rollerne på den nordlige flanke af armégruppe Centrum med et slag byttet om.

Nu var det tyskerne, som stod i en udsat position og måtte forsvare et tyndt besat frontafsnit mod en overlegen fjende. Belært af erfaringerne fra det første vinterfelttog i 1941-42 havde d. 83. Infanteridivision benyttet sommeren til at befæste Welikije Luki og oplagre forsyninger og vinterudstyr. Divisionen hørte under LIX. Armé Korps, som blev ledet af generalløjtnant von der Chevalerie. Til dette korps hørte også Frikorps Danmark, som på dette tidspunkt bestod af en enkelt bataljon.

Grundstammen i byens garnison bestod af divisionens 277. infanteriregiment, og regimentschefen, oberstløjtnant friherre von Sass, ledede som "Kampfkommandant" alle styrkerne i byen. Ud over 277. Infanteriregiment bestod garnisonen af diverse sammenskrabede enheder af meget blandet kvalitet: Antiluftskyts og jordpersonel fra Luftwaffe, et bagerkompagni, et slagterkompagni, en artilleriobservations bataljon osv.

Den sovjetiske plan var først at omgå Welikije Luki og derefter tvinge den omringede by til overgivelse. Derefter ville vejen være åben for et angreb op mod de baltiske lande på Østersøkysten, som ville afskære hele den tyske armé gruppe Nord. Offensiven skulle gennemføres af 3 Gennembruds Armé under ledelse af den legendariske general Sjukov. Armeen omfattede bl.a. II. mekaniserede Korps, VII. Estiske Infanterikorps og V. Gardekorps med i alt 9 divisioner samt 4 yderligere divisioner og en række panserbrigader.

De estiske styrker var blevet presset ind i den sovjetiske hær og deserterede i stort tal. En del af overløberne meldte sig til tysk tjeneste og kæmpede tappert mod deres tidligere våbenbrødre.

De øvrige russiske styrker var veltrænede og motiverede, om end ikke på højde med regulære tyske kampenheder.

Den sovjetiske offensiv bragede løs d. 24. november og allerede næste dag blev Welikije Luki omringet. Det sidste pansertog med forsyninger kom igennem d. 24. november og derefter var byen afhængig af egne forråd og forsyninger fra luften. Gennem daglige bombardementer og angreb begyndte den røde hær at trænge igennem de tyske forsvarslinjer, der var bygget op som serier af velbefæstede støttepunkter. Trods voldsomme tab opretholdt russerne presset og tilførte løbende nye forstærkninger til afløsning for de mange ødelagte enheder.

Ved spillets start omkring årsskiftet 1942-43 var det lykkedes den røde hær at bryde igennem den tyske hovedforsvarslinie. De resterende tyske enheder var derefter splittet op i en gruppe i byens gamle citadel og resten i en serie støttepunkter omkring jernbanestationen. Tyskerne holdt desperat fast i et område med åbent land, som var den eneste mulighed for at lande de svævefly, der var garnisonens sidste livline. Omkring nytår iværksatte LIX. Armekorps et sidste forsøg på at undsætte Welikije Luki med en sammenskrabet kampgruppe under ledelse af stabschefen for Armegruppe Centrum, Generalløjtnant Wöhler. Kampgruppen bestod af enheder fra 20. motoriserede division, 3. Bjergjægerdivision og 291. Infanteridivision. Denne operation blev imidlertid betragtet som så afgørende, at selveste chefen for Armegruppen, feltmarskal von Kluge, mødte op i hovedkvarteret for at lede angrebet og sikre at det blev ført med den nødvendige energi og beslutsomhed.

Styrker

De tyske styrker består dels af kampgruppe Wöhler, som starter bag den tyske udgangslinie mod vest, dels af garnisonen i Welikije Luki, som kan opstilles frit i den tysk kontrollerede del af byen samt citadellet, som rummer 4 standardfigurbrikker. Citadellet yder dækning mv. som en stenbygning. Bemærk garnisonens stærkt begrænsede ammunitionsforsyning.

Opgave

Ordre til Kampfkommandant von Sass i Welikije Luki:

"Unser Angriff geht weiter und hat noch als Ziel euch herauszuholen. Auch Luftwaffe wagt alles, um zu helfen. Kämpft jeder bis zum Letzten, wo er auch steht!"

Og en særlig hilsen fra Føreren:

"An Kommandeur und Kampfgruppe bei Welikije Luki. Ich spreche Ihnen und Ihren Soldaten für Ihre tapferere Haltung meine Anerkennung aus. Ich bin überzeugt, dass Sie eisern halten, genau wie damals in Cholm Ihr General Scherer, bis Sie entsetzt werden."

(Begge originale radiosignaler til garnisonen).

Ordre til kampgruppe Wöhler:

Kampgruppen skal bryde igennem til Welikije Luki og bringe pansertoget sikkert frem med de nødvendige forsyninger og forstærkninger til garnisonen.

Det bemærkes, at GFM v. Kluge har anmodet overkommandoen om tilladelse til at lade tropperne i Welikije Luki og Citadellet til at opgive byen og i stedet bringe sig i sikkerhed ved at bryde ud kæmpe sig frem til undsætningsstyrken. Tilsvarende forslag fra korpschefen er flere gange blevet afvist af overkommandoen. Svar på anmodningen modtages fra dommeren i løbet af spillet.

Vejret er let sne og terrænet er snedækket. På grund af sneen giver veje ikke højere marchhastighed og de er derfor ikke markeret i terrænet.

3. Kilder.

Spillet er især baseret på følgende kilder:

Franz Kurowski: Die Heeresgruppe Mitte 1942/1943. Bogen giver en glimrende og meget detaljeret skildring af kampene ved Welikije Luki. Der er mange originale frontberetninger, dokumenter, styrkelister mv. Den eneste ulempe er, at bogen kan være en smule uoverskuelig. Den findes også i en ret dårlig oversættelse til engelsk (Deadlock before Moscow, Army Group Center 1942/43), hvor man af ofte må oversætte tilbage til tysk for at forstå meningen. Lånt på garnisonsbiblioteket.

Reinhard Tiemann: Geschichte der 83. ID 1939-1945. En traditionel tysk afdelingshistorie med en grundig gennemgang af de forskellige operationer, divisionen deltog i. Forfatteren har tydeligvis selv kæmpet med divisionen, men bogen er alligevel stort set rensat for tysk selvforherligelse. Der er en god balance mellem originale uddrag af "Kriegstagebuch", enkeltpersoners erindring og bredere oversigter over den samlede situation. Gode kortskitser og tegninger af forfatteren selv.

Christensen, Poulsen og Smith: Under hagekors og Dannebrog. Meget anbefalelsesværdig beskrivelse af de danske soldater i tysk tjeneste. Fokus er på baggrunden for de frivilliges deltagelse på tysk side og mindre på de konkrete operationer. Der er dog på s. 176 – 185 en beskrivelse af Frikorps Danmarks deltagelse i kampene ved Welikije Luki.

LIX Armeekorps (*veteraner, moral 10*)

Chef

A1	1	Generalfeldmarschall von Kluge
	2	Stabsbil
	3	Stabsvogn Radio
A2	4	MC deling

(opklaring egen kommando)

Panzerzug 3 (*veteraner, moral 9*)

A3		kommandovogn
		Artillerivogn
		FLAK vogn (Vierling)

															R	R	R	R
															R	R	R	R

Luftwaffe Geschwäder 9 (*kampvant, moral 9*)

A4		Observatør
		schwimmwagen

STUKA JU 87

JU 52

Kampfgruppe Woehler

I. Bataljon, Panzer Regiment 10 (8. Pz. Div) *(veteraner, moral 9)*

A5

 kommando PzKpfw 38(t)
PzKpfw II F (opklaring)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A6

1 kompani
kommando PzKpfw III J
PzKpfw II F

																				S	S	S	S
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---

A7

2 kompani
kommando PzKpfw III J
PzKpfw II F

																					S	S	S	S
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---

A8

3 kompani
kommando PzKpfw IV F2
PzKpw IV F2

																					R	R	R	R
																					R	R	R	R

I. Bataljon, Grenader Regiment (mot.) 76 (20. Mot.Inf.Div) (veteraner, moral 9)

A9	10	Chef,
	11	kubelwagen

A10	<u>1. Kompagni:</u>		<i>(PzB39 anti tank Riffel)</i>
	12	Kommandodeling, infanteri	
	13	Infanterideling	
	14	Mg deling	

A11	<u>2. Kompagni:</u>		<i>(PzB39 anti tank Riffel)</i>
	15	Kommandodeling, infanteri	
	16	Infanterideling	
	17	Mg deling	

A12	<u>3. Kompagni</u>		<i>(PzB39 anti tank Riffel)</i>
	18	Kommandodeling, infanteri	
	19	Infanterideling	
	20	Mg deling	

<u>4. Kompagni:</u>			
21	8 cm Morter deling (db)		R R
22	Let lastbil		
23	37 mm L45 antitank kanon		
24	SdKfz 9		

Motorcykelbataljon 30 (20. Mot. Inf.Div.) (veteraner, moral10)

A13 Chef, Motrcykel

Panservogns eskadron

A14 Kommando SdKfz 231

A15 SdKfz. 221

A16 SdKfz. 221

(opklaring egen kommando)

(opklaring egen kommando)

1. Kompagni:

A17 Kommandodeling, infanteri

 SdKfz 251

 Infanteripatrulje

 SdKfz 250

 Infanteripatrulje

 SdKfz 250

(PzB39 anti tank Riffel)

(opklaring egen kommando)

(opklaring egen kommando)

(opklaring egen kommando)

(opklaring egen kommando)

2. Kkompagni

A17 76 Kommandodeling, motorcykel

77 Infanterideling motorcykel

(PzB39 anti tank Riffel)

(opklaring egen kommando)

Skyts eskadron

111 SdKfz 233

R R

III. Bjergjægerataljon (veteraner,ski, moral 9)

B1 31 Chef, Major Tribukait

1. Kompagni:

B2 32 Kommandodeling, infanteri
 33 Infanterideling
 35 Mg deling

(PzB39 anti tank Riffel)

2. Kompagni:

B3 36 Kommandodeling, infanteri
 37 Infanterideling
 38 Mg deling

(PzB39 anti tank Riffel)

3. Kompagni

B4 39 Kommandodeling, infanteri
 40 Infanterideling
 41 Infanterideling

(PzB39 anti tank Riffel)

4. Kompagni:

B5 42 Kompagnichef
 43 Mg deling
 44 Mg deling
 45 81 mm Morterdeling (db)

5. Kompagni:

B6 46 Kompagnichef
 B7 47 Stabsdeling, mulddyr, telefon
 48 kanonbesætning (db)
 49 75mm infanterikanon
 50 Forspand

									R	R
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

Garnisonen i Welikje Luki
Infanteri-Regiment 277 (*kampvant, moral 9*)

Kampfkommandant Welikje Luki

C1	51	Obstl. Freiherr von Sass
	52	kubelwagen

Regimentsstab

C2	53	Stabsdeling Telefon
	54	Ingeniørdeling
	55	Opklaringsdeling, bereden
	56	Feldtkøken
	57	Kokkedeling

13. Kompagni:

C3	58	Chef,	
	59	50mm L60 antitank kanon	☐
	60	Forspand	☐

14. Kompagni:

C4	61	Chef,	
	62	75mm infanarikanon	☐
	63	kanonbesætning (<i>db</i>)	☐
	64	Forspand	☐
	65	150 mm infanarikanon	☐
	66	kanonbesætning (<i>db</i>)	☐
	67	Forspand	☐

II. Bataljon, Infanteri-Regiment 277 (*kampvant, moral 9*)

1. Kompagni:

C5	68	Kommandodeling, infanteri	<i>(PzB39 anti tank Riffel)</i>
	69	Mg deling	

2. Kompagni:

C6	70	Kommandodeling, infanteri	<i>(PzB39 anti tank Riffel)</i>
	71	Infanterideling	
	72	Mg deling	

3. Kompagni:

C7	73	Kommandodeling, infanteri	<i>(PzB39 anti tank Riffel)</i>
	74	Infanterideling	
	75	Infanterideling	

4. Kompagni:

C8	76	Kompagnichef	<i>(PzB39 anti tank Riffel)</i>
	77	Mg deling	
	78	Morter deling	

I. Bataljon, 41Luftwaffe Infanteri-Regiment (*regulær, moral 7*)

Chef

C9	80	Major Meindl
----	----	--------------

1. Kompagni:

C10	81	Kommandodeling, infanteri
	82	Infanterideling

(PzB39 anti tank Riffel)

2. Kompagni

83	Infanterideling
84	Infanterideling

3. Kompagni

85	Mg deling
----	-----------

4. Kompagni:

86	20 mm L113 AA. kanon
----	----------------------

Kampkøretøjer og trukne våben

HE: Brisant ammunition
AP: Panserbrydende ammunition
TINF: Tungt infanterivåben

T: Tårngevær
P-2: Fradrag ved skydning mod personel
å: Åbent køretøj
SAAP: Panserbrydende håndvåbenammunition

Køretøj/Våben	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Pansring (front/flanke)	Grundbeholdning	Skudhastighed	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde : gennembrudsfaktor)				Fradrag (ved skydning mod personel)	Skudvidde (indirekte skydning)	Brisantvirkning (virkningsområde/ træf-sandsynlighed)
							Sandsynlighed for træfning						
							7	5	3	1			
Nær	Mellem	Lang	Fjern										
SdKfz 233	III	60	2/1	-	1	HE	12:-3	25:-3	50:-3	75:-3	--	--	3 cm/4
SdKfz 231 T mg	III	60	2/1	20	3	SAAP	25:-3	50:-4	87:-6	100:-6	P-1	--	--
Pz II F T:mg	III	40	3/2	20	3	SAAP	25:-3	50:-4	87:-6	100:-6	P-1	--	--
2 cm flak						SAAP	25:-3	50:-4	75:-6	125:-6	P-1	--	--
SdKfz 222 T:mg	III	50	1/1	20	3	SAAP	25:-3	50:-4	87:-6	100:-6	P-1	--	--
5 cm panserværnskanon	I	--	--	13	3	HE/AP HVAP	37:2 37:7	50:1 50:0	75:-1 75:-3	--	P-3 --	-- --	-- --
Pz IIIJ2 T:mg, B:mg	V	40	7/3	17	3	HE/AP HVAP	38:2 38:7	50:1 50:0	75:-1 75:-3	--	P-2 --	-- --	-- --
Pz IV F2 T:mg, B:mg	V	40	6/3	17	2	HE AP	25:-3 25:5	38:-3 50:4	62:-3 75:3	100:-3 125:-2	-- --	-- --	3 cm/4 --
Pz 38(t) E mg, B mg	IV	40	5/3	17	3	AP HVAP	25:-1 25:1	38:-1 38:-3	62:-2 75:-4	100:-3 --	-- --	-- --	-- --
Pansertog artilleri vogn og kommandovogn 4 mg	V	75	4/4	30	2	HE AP	12:-3 12:1	25:-3 25:0	50:-3 50:-1	75:-3 75:-3	--	180 --	3cm/4 --
Pansertog FLAK vogn	II	75	1/1	-	6	SAAP	25:-3	50:-4	75:-6	125:-6	P-1	--	--
8 cm morter (TINF)					2	HE	--	--	--	--	--	135	3 cm/4
7,5 cm infanterikanon	I	--	--	10	2	HE	12:-3	25:-3	50:-3	75:-3	--	180	3 cm/4
150 mm inf. kanon					1	HE	12:8	25:8	38:8	62:8	--	25/270	6cm/7

Hjulkøretøjer

Køretøj	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Lastekapacitet og trækcapacitet	Pansring (front/flanke)
å: Åbent køretøj T: Tårngevær				
Motorcykel	I	75	1/--	--
Kübelwagen	II	50	½/I	--
Lastvogn, middeltung	III	20	2/III	--
SdKfz 250/1 T:mg	III	50	½/IV	2/1å
SdKfz 251/1 T:mg	III	50	1/IV	2/1å
Rytteri, opsiddet		40		
Forstilling	II	30	--/II	--
Lastvogn, let	II	30	2/II	--
Ski tropper	-	50	-	-
Infanteri	-	20	-	-

Håndvåben og tunge infanterivåben

Type	Skudhastighed (BK/øj BK)	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde: gennembrudsfaktor)			
			Sandsynlighed for træfning			
			7	5	3	1
			Nær	Mellem	Lang	Fjern
SA: Håndvåbenammunition BK: Brikkontakt HC: Hulladning MMG: Middeltungt maskingevær TINF: Tungt infanterivåben						
Pansergrenaderer	2	SA	BK	12	25	38
Infanteri	1	SA	BK	12	25	38
Ingeniører	2/1	SA	BK	12	25	38
Panserværnsgevær	1	SAAP	BK:-2	12:-3	25:-4	--
Maskinpistol	2	SA	BK	12	--	--
Maskinpistol, patrulje	2	SA	-	BK	12	--
Andet personel	1	SA	--	BK	12	25
MMG (TINF)	1/2	SA	12	25	50	75
MG (køretøj)	1	SA	--	12	25	50

Befri Welikije Luki Sovjetisk Grundlag

1. Baggrund

Ved årsskiftet 1942-43 var Verdens øjne rettet mod Stalingrad, hvor den omringede 6. tyske armé kæmpede for livet mod den sovjetiske overmagt. Overskygget af denne historiske skæbnestund udspillede sig et tilsvarende drama mere end 1000 km mod nord omkring byen Welikije Luki. Denne by i Hviderusland var et vigtigt jernbaneknudepunkt, hvor en række centrale linjer løb sammen, og hvor sporvidden skiftede fra normal europæisk standard til den bredere russiske sporvidde. Da tyskerne invaderede Sovjetunionen i juni 1941, var byen forsyningscenter for samtlige sovjetiske tropper på nordvestfronten, og det var et alvorligt slag for Den Røde Hær, da 19. Pz. Division erobrede den i sommeren 1941. Under den sovjetiske modoffensiv i vinteren 1941-42 bølgede kampen frem og tilbage, men byen endte på tyskernes hænder.

I efteråret 1942 var byen en nøglestilling i forberedelsen af et forebyggende angreb, som den tyske overkommando havde planlagt for at overraske russerne og afværge den røde hærs forventede vinteroffensiv. Angrebet skulle udføres af feltmarskal Manstein og hans sejrige 11. armé, som i juli 1942 havde erobret Verdens stærkeste fæstning – Sebastopol ved Sortehavet og derefter var blevet forflyttet hele vejen op til Nordflanken. Den 20. november fik von Mansteins stabschef imidlertid en chokerende ordre. På grund af den truende katastrofe ved Stalingrad blev den 11. armé med øjeblikkeligt varsel beordret sydpå igen for at undsætte de indesluttede styrker i Stalingrad. Og så var rollerne på den nordlige flanke af armégruppe Centrum med et slag byttet om.

Nu var det tyskerne, som stod i en udsat position og måtte forsvare et tyndt besat frontafsnit mod en overlegen fjende. Belært af erfaringerne fra det første vinterfelttog i 1941-42 havde 83. Infanteridivision benyttet sommeren til at befæste Welikije Luki og oplagre forsyninger og vinterudstyr. Divisionen hørte under LIX. Armé Korps, som blev ledet af generalløjtnant von der Chevalerie. Til dette korps hørte også Frikorps Danmark, som på dette tidspunkt bestod af en enkelt bataljon.

Grundstammen i byens garnison bestod af divisionens 277. infanteriregiment, og regimentschefen, oberstløjtnant friherre von Sass, ledede som "Kampfkommandant" alle styrkerne i byen. Ud over 277. Infanteriregiment bestod garnisonen af diverse sammenskrabede enheder af meget blandet kvalitet: Antiluftskyts og jordpersonel fra Luftwaffe, et bagerkompagni, et slagterkompagni, en artilleriobservationsbataljon osv.

Den sovjetiske plan var først at omgå Welikije Luki og derefter tvinge den omringede by til overgivelse. Derefter ville vejen være åben for et angreb op mod de baltiske lande på Østersøkysten, som ville afskære hele den tyske armé gruppe Nord. Offensiven skulle gennemføres af 3. Gennembruds Armé under ledelse af den legendariske general Sjukov. Armeen omfattede bl.a. II. mekaniserede Korps, VII. Estiske Infanterikorps og V. Gardekorps med i alt ni divisioner samt fire yderligere divisioner og en række panserbrigader.

De estiske styrker var blevet presset ind i den sovjetiske hær og deserterede i stort tal. En del af overløberne meldte sig til tysk tjeneste og kæmpede tappert mod deres tidligere våbenbrødre. De øvrige russiske styrker var veltrænede og motiverede, om end ikke på højde med regulære tyske kampenheder.

Den sovjetiske offensiv bragede løs d. 24. november og allerede næste dag blev Welikije Luki omringet. Det sidste pansertog med forsyninger kom igennem d. 24. november og derefter var byen afhængig af egne forråd og forsyninger fra luften. Gennem daglige bombardementer og angreb begyndte den røde hær at trænge igennem de tyske forsvarslinjer, der var bygget op som serier af velbefæstede støttepunkter. Trods voldsomme tab opretholdt russerne presset og tilførte løbende nye forstærkninger til afløsning for de mange ødelagte enheder.

Ved spillets start omkring årsskiftet 1942-43 var det lykkedes den røde hær at bryde igennem den tyske hovedforsvarslinie. De resterende tyske enheder var derefter splittet op i en gruppe i byens gamle citadel og resten i en serie støttepunkter omkring jernbanestationen. Tyskerne holdt desperat fast i et område med åbent land, som var den eneste mulighed for at lande de svævefly, der var garnisonens sidste livline. Omkring nytår iværksatte LIX. Armeekorps et sidste forsøg på at undsætte Welikije Luki med en sammenskrabet kampgruppe under ledelse af stabschefen for Armeegruppe Centrum, Generalløjtnant Wöhler

2. Opgave

Befaling nr. 1 fra chefen for VII Estiske Korps
Strengt Fortroligt! (Eksemplar nr. 4)

Efter ordre fra overkommandoen har vort estiske Korps fået den ærefulde og ansvarstunge opgave gennem ihærdig indsats at deltage i den endelige storm på Welikije Luki. I de sidste 10 dage har en af vore divisioner angrebet Welikije Luki med stort held. De andre enheder har i deres frontafsnit til opgave at forhindre de øvrige Hitlerforbrydere i at undsætte Welikije Luki.

Fjenden har samlet sine sidste kræfter! Han forsøgte først at undsætte byen fra Nordvest, men blev slået.

Nu er en fjendtlig division blevet kastet ind fra vest mod vores frontafsnit. Også her skal han slås tilbage. Ikke et eneste skridt længere må han komme frem! Det krævede en stedfortræder for Folkekommissæren i går af vort Korps. Armégeneral Sjukov har personligt tilkaldt mig til at aflægge rapport i morgen.

Jeg befaler alle enhedschefer i morgen tidlig at underrette alle deres delingsførere om denne befaling og at minde om det allervigtigste:

Ikke ét skridt tilbage! Slå fjenden overalt, hvor han viser sig! Hån og foragt for alle kujoner! De skal skydes på stedet.

Og nu til handling, i ærlig kamp for Fædrelandet, for Stalin!

Chefen for VII Estiske Korps
General Paern

Stabschefen ved VII Estiske Korps
Oberst Lukas

(Dette er faktisk den originale ordre til korpset fra d. 20. december 1942)

Korpset råder over de anførte styrker i styrkelisten. Udgangstillingerne fremgår af kortskitsen. Enhederne kan disponeres frit, idet 33. panserbrigade skal indsættes mod Welikije Luki og tyngden i øvrigt skal lægges i angrebet på byen. Vejret er let sne og terrænet er snedækket. På grund af sneen giver veje ikke højere marchhastighed og de er derfor ikke markeret i terrænet.

3. Kilder.

Spillet er især baseret på følgende kilder:

Franz Kurowski: Die Heeresgruppe Mitte 1942/1943. Bogen giver en glimrende og meget detaljeret skildring af kampene ved Velikije Luki. Der er mange originale frontberetninger, dokumenter, styrkelister mv. Den eneste ulempe er, at bogen kan være en smule uoverskuelig. Den findes også i en ret dårlig oversættelse til engelsk (Deadlock before Moscow, Army Group Center 1942/43), hvor man af ofte må oversætte tilbage til tysk for at forstå meningen. Lånt på garnisonsbiblioteket.

Reinhard Tiemann: Geschichte der 83. ID 1939-1945. En traditionel tysk afdelingshistorie med en grundig gennemgang af de forskellige operationer, divisionen deltog i. Forfatteren har tydeligvis selv kæmpet med divisionen, men bogen er alligevel stort set rensset for tysk selvforherligelse. Der er en god balance mellem originale uddrag af "Kriegstagebuch", enkeltpersoners erindring og bredere oversigter over den samlede situation. Gode kortskitser og tegninger af forfatteren selv.

Christensen, Poulsen og Smith: Under hagekors og Dannebrog. Meget anbefalelsesværdig beskrivelse af de danske soldater i tysk tjeneste. Fokus er på baggrunden for de frivilliges deltagelse på tysk side og mindre på de konkrete operationer. Der er dog på s. 176 – 185 en beskrivelse af Frikorps Danmarks deltagelse i kampene ved Velikije Luki.

VII Estiske Infanterikorps (*Kampvant, Moral 8*)

A1	91	Chef Genral Paern
A2	92	Radiovogn (stabsdeling, radio)

33. Panserbrigade (*Russisk, Kampvant, Moral 8*)

Brigadechef:

A11	93	T-34-43, chef
-----	----	---------------

1 Eskadron:

95	T-34-43
96	T-34-43

2. Eskadron:

97	OT 33
98	OT 33

44. Ski Bataljon (*Russisk, Kampvant, Moral 9*)

Bataljonschef:

A9	80	Chef
----	----	------

Stabskompagni:

A6	81	Kommandodeling, infanteri
	82	Panserværnsgeværdeling

1 Kompagni:

83	Infanterideling
84	Infanterideling

2 Kompagni:

85	Infanterideling
86	Infanterideling

3 Kompagni:

87	Infanterideling
88	Infanterideling

14. Kosakregiment (Kampvant, Moral 8)

Regimentschef:

B1	1	Chef, bereden
----	---	---------------

Stab og stabeskadron:

B2	2	Kommandodeling, rytteri
B3	3	Radiokarre (stabsdeling, radio)
B4	4	Patuljedeling, rytteri
B5	5	(Ekstra brikker, såfremt patuljedelingen opdeles i patuljer)
	7	Ingeniørdeling, bereden

(Opklaring/egen kommando)

Skytsekadron

B6	8	Chef, bereden													R	R			
	9	76 mm infanterikanon med besætning (db)													R	R			
	10	Forstilling																	
	28	76 mm kanon med besætning (db)													R	R			
	29	Forstilling																	

(R = Røg)

(R = Røg)

Panserværneskadron:

11	45 mm panserværnskanon med besætning																		
12	Forstilling																		
13	Panserværnsdeling, bereden																		
14	Panserværnsdeling, bereden																		

Mortereskadron:

15	82 mm morter med besætning (db), bereden														R	R			
16	82 mm morter med besætning (db), bereden														R	R			

Maskingeværskadron:

17	Maskingeværdeling, middeltung, bereden
18	Maskingeværdeling, middeltung, Tachanka

1. Eskadron:

20	Rytterdeling
21	Rytterdeling

2. Eskadron:

22	Rytterdeling
23	Rytterdeling

3. Eskadron:

24	Rytterdeling
25	Rytterdeling

4. Eskadron:

26	Rytterdeling
27	Rytterdeling

Panserkompagni

B10	32	T-26, kommandodeling																								
	36	T-26																								
	37	T-26																								

921. (Estiske) Infanteriregiment (*Kampvant, Moral 7*)

Regimentschef:

A1	41	Chef bereden
----	----	--------------

Stabskompagni:

A2	42	Kommandodeling, infanteri
----	----	---------------------------

A3	43	Stabsdeling, radio
----	----	--------------------

Panserkompagni

	44	T-70
--	----	------

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kanonkompagni:

45	76 mm infanterikanon med besætning (db)
----	---

									S	S
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

(S = særlig ammunition)

46	Lastvogn, let
----	---------------

Maskinpistolkompagni

A4	47	Infanterideling, maskinpistol
----	----	-------------------------------

(Opklaring egen kommando)

A4	48	Infanterideling, maskinpistol
----	----	-------------------------------

(Opklaring egen kommando)

A4	49	Infanterideling, maskinpistol
----	----	-------------------------------

(Opklaring egen kommando)

1 (estiske) Bataljon (*Kampvant, Moral 7*)

Bataljonschef:

A5	50	Chef
----	----	------

Stabskompagni:

A6	51	Kommandodeling, infanteri
	52	Panserværns hunde deling

1 Kompagni:

53	Infanterideling
54	Infanterideling

2 Kompagni:

55	Infanterideling
56	Infanterideling

3 Kompagni:

57	Infanterideling
58	Infanterideling

Maskingeværkompagni:

59	Maskingeværdeling, middeltung
60	Maskingeværdeling, middeltung

Morterkompagni:

61	Morterdeling, middeltung
----	--------------------------

									R	R
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

(R = røg)

2 (estiske) Bataljon (*Kampvant, Moral 7*)

Bataljonschef:

A7	62	Chef
----	----	------

Stabskompagni:

A8	63	Kommandodeling, infanteri
	64	Panserværnsgeværdeling

4 Kompagni:

65	Infanterideling
66	Infanterideling

5 Kompagni:

67	Infanterideling
68	Infanterideling

6 Kompagni:

69	Infanterideling
70	Infanterideling

Maskingeværkompagni:

71	Maskingeværdeling, middeltung
72	Maskingeværdeling, middeltung

Morterkompagni:

73	Morterdeling, middeltung
----	--------------------------

												R	R
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

(R = røg)

1 Afdeling/699 Estiske Artilleriregiment (*Kampvant, Moral 7*)

Afdelingschef:

A14	100	Chef
	101	Jeep

1 Batteri:

102	76 mm kanon med besætning (db)
103	Lastvogn, middeltung

									S	S
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

(S = særlig ammunition)

2 Batteri:

104	76 mm kanon med besætning (db)
105	Lastvogn, middeltung

									S	S
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

Kampvogne og trukne våben

HE: Brisant ammunition
 AP: Panserbrydende ammunition
 LT: "Lille tårn" (skudhastighed er reguleret)
 TINF: Tungt infanterivåben
 T: Tårngevær
 TB: Tårngevær, bagudrettet
 P-3: Fradrag ved skydning mod personel

Køretøj/Våben	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Pansring (front/flanke)	Grundbeholdning	Skudhastighed	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde : gennembrudsfaktor)				Fradrag (ved skydning mod personel)	Skudvidde (indirekte skydning)	Brisantvirkning (virkningsområde/ træfsandsynlighed)
							Sandsynlighed for træfning						
							7	5	3	1			
Nær	Mellem	Lang	Fjern										
OT-130 (LT)	III	45	2/1	3	1	Flamme	12:X	--	--	--	--	--	
T70 (LT) B:mg T-26 (LT) T:mg 45 mm panserværnskanon	III IV --	55 45 --	5/2 3/1 --	14 15 --	2 2 3	AP/HE	25:-1	50:-2	75:-3	--	P-3	--	
76 mm kanon T34-41 (LT) T:mg, B:mg	I V	-- 45	-- 7/4	10 15	2 1	AP HE	25:4 25:3	38:3 38:3	62:2 62:3	100:1 100:-3	--	450 3 cm/ 4	
76 mm infanterikanon	I	--	--	10	2	HE	12:-3	25:-3	50:-3	75:-3	--	450 3 cm/4	
82 mm morter (TINF)	--	--	--	10	2	HE	--	--	--	--	--	135 3 cm/4	
132 mm raketkaster ®	III	125/25	--	1	1	HE	--	--	--	--	--	24 cm/6	

Andre enheder

Enhed	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Lastekapacitet og trækcapacitet	Pansring (front/flanke)
Forstilling	II	30	--/II	--
Motorcykel	I	65	I/--	--
Rytter, opsiddet		40		
Lastvogn, middeltung	III	20	--/III	--
Skrtopper		50		
Infanteri		20		

Håndvåben og tunge infanterivåben

Type	Skudhastighed (BK/ej BK)	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde : gennembrudsfaktor)					
			Sandsynlighed for træfning					
			7	5	3	1		
Nær	Mellem	Lang	Fjern					
SA: Håndvåbenammunition BK: Brikkontakt MMG: Middeltungt maskingevær TINF: Tungt infanterivåben LVMG: Luftværnsmaskingevær								
Infanteri og ingeniører	1	SA	BK	12	25	38		
Rytter, afsiddet	1	SA	BK	12	25	38		
Rytter, opsiddet	1	SA	BK	--	--	--		
Andet personel	1	SA	--	BK	12	25		
Panserværnsgevær	1	SAAP	12:-2	25:-3	50:-4	--		
MG (køretøj)	1	SA	--	12	25	50		
Panserværnshunde	1	mine	BK x2	7,5 x2	15 x2			
Middeltungt maskingevær (TINF)	1/2	SA	BK	25	50	75		
Maskinpistol	2	SA	BK	12	--	--		

Kampvogne og trukne våben

HE: Brisant ammunition
 AP: Panserbrydende ammunition
 LT: "Lille tårn" (skudhastighed er reguleret)
 TINF: Tungt infanterivåben
 T: Tårngevær
 TB: Tårngevær, bagudrettet
 P-3: Fradrag ved skydning mod personel

Køretøj/Våben	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Pansring (front/flanke)	Grundbeholdning	Skudhastighed	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde : gennembrudsfaktor)				Fradrag (ved skydning mod personel)	Skudvidde (indirekte skydning)	Brisantvirkning (virkningsområde/ træfsandsynlighed)
							Sandsynlighed for træfning						
							7	5	3	1			
Nær	Mellem	Lang	Fjern										
OT-130 (LT)	III	45	2/1	3	1	Flamme	12:X	--	--	--	--	--	
T70 (LT) B:mg T-26 (LT) T:mg 45 mm panserværnskanon	III IV --	55 45 --	5/2 3/1 --	14 15 3	2 2 3	AP/HE	25:-1	50:-2	75:-3	--	P-3	--	
76 mm kanon T34-41 (LT) T:mg, B:mg	I V	-- 45	-- 7/4	10 15	2 1	AP HE	25:4 25:3	38:3 38:3	62:2 62:3	100:1 100:-3	--	450 3 cm/ 4	
76 mm infanterikanon	I	--	--	10	2	HE	12:-3	25:-3	50:-3	75:-3	--	450 3 cm/4	
82 mm morter (TINF)	--	--	--	10	2	HE	--	--	--	--	--	135 3 cm/4	
132 mm raketkaster ®	III	125/25	--	1	1	HE	--	--	--	--	--	24 cm/6	

Andre enheder

Enhed	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Lastkapacitet og trækcapacitet	Pansring (front/flanke)
Forstilling	II	30	--/II	--
Motorcykel	I	65	I/--	--
Rytteri, opsiddet		40		
Lastvogn, middeltung	III	20	--/III	--
Skrtopper		50		
Infanteri		20		

Håndvåben og tunge infanterivåben

Type	Skudhastighed (BK/ej BK)	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde : gennembrudsfaktor)					
			Sandsynlighed for træfning					
			7	5	3	1		
Nær	Mellem	Lang	Fjern					
SA: Håndvåbenammunition BK: Brikkontakt MMG: Middeltungt maskingevær TINF: Tungt infanterivåben LVMG: Luftværnsmaskingevær								
Infanteri og ingeniører	1	SA	BK	12	25	38		
Rytteri, afsiddet	1	SA	BK	12	25	38		
Rytteri, opsiddet	1	SA	BK	--	--	--		
Andet personel	1	SA	--	BK	12	25		
Panserværnsgevær	1	SAAP	12:-2	25:-3	50:-4	--		
MG (køretøj)	1	SA	--	12	25	50		
Panserværnshunde	1	mine	BK x2	7,5 x2	15 x2			
Middeltungt maskingevær (TINF)	1/2	SA	BK	25	50	75		
Maskinpistol	2	SA	BK	12	--	--		

Særlige regler for dette spil.

For at få et hurtigere spil benyttes følgende forenkede regler:

Bevægelse: På grund af sneen er bevægelsen nedsat for alle enheder undtagen enheder på ski. Effekten af sneen er indregnet i de vedlagte tabeller. Der skal derfor kun reduceres som følge af andre terræn forhold (by, skov mv)

Observation: 5.51 og 52 Erstattes af følgende. Alle enheder der skyder, placeres straks på bordet og er automatisk indset ved starten af det følgende træk (ikke den følgende fase. Dvs. skyder enheden i bevægefasen er den først indset ved starten af næste træk og kan ikke beskydes i skydefasen)

Indirekte skydninger (8.1-8.4) gennemføres efter Chakotens nye regler. Spillerne bistås af dommeren.

Moral (12.2). Estiske enheder, som får Moral -1 eller dårligere deserterer i moralfasen til nærmeste tyske enhed inden for 30 cm. Er ingen tyske enheder så tær på, spilles videre efter de normale regler

Ammunition (13.1) : 20 mm. kanoner har fri ammunition. Hver side udpeger en spiller som er ansvarlig for det samlede ammunitionsregnskab. Det anbefales at de enkelte enhedschefer også selv fører regnskab for at holde overblik og forsyningsituationen.

Nedslidning: (22.1) Som følge af de langvarige bombardementer er bygninger og stillinger i Welikije Luki allerede nedslidte og har følgende nedslidningsfaktorer:

Citadellet: 12

Bygning, Sten: 10

Bygning, Træ: 4